

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: CIRU ECONOMU

Licențiat în drept din Paris, Consilier la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România	40 lei
6 luni	20 "
3 luni	10 "
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni	

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI—5
Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

S U M A R

Executarea cărților de judecată civilă la judecătoriile de ocoale rurale, de d-l Dem. G. Teodorescu.

JURISPRUDENȚĂ:

Curtea de Casație, s. I: *Ilinca M. Roșu zisă Ilinca Stancu Ion Enache ș. a. cu Dumitru Eneă Molea ș. a.;*
Idem: *Gheorghe Chelemen ș. a. cu Lazăr Teodorescu ș. a.;*

Idem: *Dincă Sache cu Emanoil D. Constantinescu ș. a.*
Idem, s. II: *Dumitru P. Morariu și I. Georgescu, contravenție la legea drumurilor cu o Observație de d-l Corneliu Botez;*

Idem: *Ilie Ionescu, recurs corecțional;*
Tribunalul Teleorman: *Locot. Gr. O. Fotino și Ilie O. Fotino cu Samuel Arie.*

Executarea cărților de judecată civilă la judecătoriile de ocoale rurale

O parte grea de aplicat, din Legea judecătoriilor de ocoale, este executarea cărților de judecată civilă. Art. 109 din lege spune că executările se vor face de judecător și numai prin delegațiune de magistratul stagiar și de administratorul de plasă. Motivul, care a îndemnat pe legiuitor ca să introducă această dispozițiune în lege, e dorința de a garanta cât mai mult aceste executări. În adevăr, funcționarii sus menționați, prin situația și cultura lor, prezintă mai multă garanție de executare promptă și sigură, decât primarii comunelor, cari se știe ce mult lăsau de dorit în această privință. Dar, în orice instituire de organe sociale trebuie să ne conducem de norma că nu putem să creem organe cu desăvârșire noi în esența lor. Trebuie să perfecționăm pe cele vechi, sau, dacă creem altele noi, trebuie să păstrăm oarecare raport de evoluție cu cele vechi; altfel se rupe acea tradiție, care e baza organizațiunii societăților. Fiecare organ e impus de o necesitate inexorabilă a societății și caracterele și entitatea lui e determinată de această necesitate socială.

Diferența între agenții executori anteriori la Legea judecătoriilor comunale și de ocoale și între cei actuali e prea mare, și organele actuale nu pot să-și îndeplinească în mod natural și lesnicios atribuțiile.

Primarul era în comună și, deci, la îndemâna creditorului urmăritor. Judecătorul n'are timp să facă aceste executări când se duce în comune la zile fixate. Când are de judecat, de lucrat, de trecut în condici dela 15 până la 30 cărți de judecată pe zi, când mai autentifică și acte și dă consultațiuni la săteni, nu are vreme să aplice sechestre și să efectueze vânzări silite. De aceea judecătorii de ocol aproape nu execută cărți de judecată civile, ci delegă pe magistratul-stagiar și câte odată pe administratorul de plasă. Magistratul-stagiar deci e agentul executor aproape exclusiv la judecătoriile de ocoale. Aici faptele ilustrează principiile de mai sus. Magistratul-stagiar, de altminteri, ca și administratorul de plasă, e un agent cu totul deosebit de cel anterior, de primar.

El, după dispozițiunile art. 52 din Regulamentul de aplicare al legii, va locui la reședința judecătoriei, iar cărțile de judecată sunt în mare majoritate date la comune, deci trebuiesc acolo executate. Acesta e spiritul legii când dispune prin art. 58 ca acțiunile mobiliare până la 300 lei să se judece la comune.

Pentru fiecare executare se înființează un dosar. Unde se va înființa acest dosar? La reședință? Se calcă spiritul legii. La comuna unde s'a dat cartea de judecată? Da. Dar cum se va duce magistratul-stagiar la comună să facă somațiuni, să le dea numere de eșire din registrul de acolo? El nu se transportă în comune, căci reședința lui e la judecătorie. Trebuie să vie țaranul să-l ia cu trăsura, să-l ducă la primărie pentru a face aceste somațiuni, pentru a aplica sechestre și a efectua vânzări. Pentru fiecare din aceste operațiuni trebuie să mai vie câteodată să fixeze

termen, căci magistratul stagiari poate fi ocupat în alte comune sau într'alt fel.

Sumele cărților de judecată însă sunt mici și foarte deseori se prezintă țărani la judecătoria pentru a cere executarea unor cărți de judecată de cinci și zece lei. Pentru această sumă va veni de cel puțin 3 ori la reședință singur și de trei ori cu trăsura să ia pe magistratul-stagiari, trăsura care costă până la 10 lei cursa. Din această cauză se văd, de foarte multe ori, țărani săraci renunțând la executări; și e adevărat faptul că executările le fac numai bogații. Trebuie să profiți de ocaziune, ca fiind în comună să execuți cartea de judecată a unui bogătaș pentru a executa cartea de judecată a câte unui bătrân sărac; dar, de cele mai multe ori, magistratul-stagiari având un număr fixat de executări, se găsește în imposibilitate materială să satisfacă cererea acestor oameni.

Magistratul-stagiari e un membru al corpului judecătoresc, cu o situație mai aleasă, și nu se cuvine a-l întrebuința la executări de 5 și 10 lei, căci prin aceasta pierde și instituția, căci el în loc să poată face practica necesară spre a putea deveni un bun judecător atunci când va împlini termenul de noviciat și va fi chemat a judeca, el nu face decât să se specializeze în lucrări de executare, pentru cari mai cu înlesnire se putea însărcina altă categorie de funcționari,—și nici creditorii nu se pot folosi de dânsul nefiind preparat pentru această ocupație. E foarte semnificativ adagiul: «*De minimis non curat praetor*». Administratorul de plasă, de asemenea cere plata transportului, și, grație ocupațiilor lui de o specialitate deosebită, aceste executări le efectuează cu mare anevoie și e cunoscută plângerea administratorilor de plasă contra delegațiunii judecătorilor de ocoale.

Se înțelege bine ca înainte de a se intenta acțiunea să se puie oarecare stavilă proceselor și deci oarecare greutate în conducerea și intentarea lor, dar după ce săteanul a câștigat cartea de judecată, stă cu formula executorie în mână și trebuie să facă cel puțin cinci drumuri la reședința judecătoriei până să și vadă realizat dreptul său. Aceasta le naște în suflet descurajarea și, de cele mai multe ori renunță la executări. Legea cea nouă a judecătorilor de ocoale le-a făcut înlesniri ca judecătorul să vie în comună să-i judece. Ce rost are judecata fără sancțiune? Nu e aceasta o ironie? Se văd foarte des țărani rămânând nedumeriți când judecătorul le spune: „judecata admite acțiunea și obligă.....“. «Cum rămâne cu mine d-le judecător?». «Ai câștigat procesul». «Cum l'am câștigat, căci văd că nu-mi dă nimic?». O întrebare foarte simplistă, dar foarte sănătoasă. De aceea sunt foarte multe cărți

de judecată civile cari zac în arhivele comunelor.

Judecătoriile comunale au fost înlocuite cu judecătorii de ocol. S'a făcut oarecare centralizare. Dar judecătorului de ocol i s'au pus la dispoziție mijloace de transport dela Stat.

Agentul executor a fost înlocuit tot cu un magistrat, dar mijloace materiale, pentru a fi la îndemâna părților, nu i s'au dat. În ce situație ne-am găsi dacă fiecare impricinat ar fi obligat să plătească transportul judecătorului pentru a veni în comună să judece?! Totuș, pentru executări, nu se vede această situație grea. Se impune o neapărată remediare a acestui inconvenient. S'au să fie obligați magistrații-stagiari să se ducă în comune pentru executări la zile fixe și, pentru aceasta, să aibă o diurnă pentru transport, sau, să se dea aceste executări, adevărate cele date la comune, în sarcina notarului și sub controlul judecătorului, sau să se impună judecătorului să facă și executările, obligându-l să se ducă de mai multe ori în comună; dar în acest caz ar neglija afacerile dela reședința judecătoriei. Cea mai bună soluție ar fi ca să fie însărcinați notarii cu executarea cărților de judecată date la comune, sub supravegherea judecătorilor, căci ei sunt chiar mai în măsură pentru interesul atât al creditorului, cât și al debitorului să facă asemenea acte, fiindcă pe ambii îi cunoaște, și are și cunoștința de a-verele debitorului, și poate chiar a-l face să plătească fără a fi nevoit a-i bate toba, căci e în toate zilele lângă el și poate să-i explice consecințele legii la caz de nu plătește de bună voe.

Pechea, 22 Octomvrie 1909

Dem. G. Teodorescu

Magistrat-stagiari

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența dela 27 Maiu 1909

Președenția d-lui **M. IULIAN**, consilier

*Ilinca Mihaiu Roșu zisă Ilinca Stancu Ion Enache ș. a. cu
Dumitru Enea Molea ș. a.*

Filiațiune.—Dovedirea ei cu martori nu numai când registre de stare civilă n'ar fi existat sau ar fi pierdute, dar și atunci când ele au fost ținute neregulat. (Art. 33 din Codul civil).

Art. 33 din Codul civil permite ca dovada filiațiunii să se facă, în mod excepțional, prin martori, în caz când nu vor fi existat registre de stare civilă sau când ele se vor fi pierdut.

Astfel, ținerea neregulată a registrelor echivalează cu neținerea lor, și în acest caz urmează să se aplice dispozițiunile art. 33 din Codul civil.

Deciziunea 229/1909. Casată, după recursul făcut de Ilinca Mihaiu Roșu, zisă Ilinca Stancu Ion Enache ș. a., sentința Tribunalului Dolj, s. II, No. 167/908, dată în proces cu Dumitru Enea Molea ș. a.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat A. Iorgulescu, în desvolta-rea motivelor de casare; și

Pe d-l avocat C. Xenii, în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului II de casare:

«Violarea art. 33 din Codul civil, întru cât mi s'a respins de către tribunal dovada cu martori spre a dovedi căsătoria subsemnatei Ilinca Stancu Ion Enache, săvârșită sub imperiul legii noi, când din certificatul eliberat de grefa Trib. Dolj, secția I, No. 19.667/906, aflat în dosarul tribunalului, se constată că în anul când s'a efectuat căsătoria registrele au fost ținute în neregulă».

Având în vedere că prin sentința atacată cu recurs s'a respins apelul făcut de recurenții de azi în contra cărții de judecată a judeului Ocolului Calafat No. 396/904, prin care s'a admis acțiunea în revendicare intentată de intimații de azi, relativă la pământul lăsat de defunctul Stancu Ion Enache;

Considerând că se constată că înaintea tribunalului recurenții au cerut să dovedească cu martori că Stancu Ion Enache a fost căsătorit legitim cu Ilinca Mihaiu Roșu, zisă și Ilinca Stancu I. Enache, și că din acea căsătorie a rezultat Gheorghe Ilinca Mihaiu Roșu zis și Gheorghe Stancu I. Enache;

Că pentru a li se putea admite o asemenea cerere, dânsii au prezentat certificatul No. 19.667 din 8 Maiu 1906, prin care greșierul Tribunalului Dolj, s. I, constată că condicele de stare civilă, trimise acelei grefe de către comunele Călugărei și Vârbița pe anul 1877 și 1878, când se pretinde că s'a efectuat căsătoria în chestiune, au fost ținute în neregulă de către primarii a-celor comune, fapt pentru care au și fost dați judecării;

Considerând că art. 33 din Codul civil permite ca dovada filiațiunii să se facă, în mod excepțional, prin martori, în caz când nu vor fi existat registre de stare civilă sau când ele se vor fi pierdut;

Considerând că ținerea neregulată a registrelor echivalează cu neținerea lor, astfel că și în acest caz urmează să se aplice dispozițiile art. 33 din Codul civil;

Considerând că întru cât, în speță, recurenții au dovedit că registrele de stare civilă nu au fost ținute în regulă și au cerut amânarea spre a dovedi filiațiunea prin martori, tribunalul nu putea să respingă o asemenea cerere fără să comită un exces de putere și să violeze art. 33 din Codul civil;

Că, deci, motivul II de casare este fondat și urmează să fie admis, fără a se mai discuta celălalt motiv.

Pentru aceste motive, Curtea casează, etc.

Audiența dela 24 Ianie 1909

Președenția d-lui G. N. BAGDAT, prim-președinte

Gheorghe Chelemen ș. a. cu Lazăr Teodorescu ș. a.

Contract de arendare. — Rezilierea lui. — Continuarea arendașului a rămâne în posesia moșiei. — Formarea unei noi arendări în care vechiul contract are a-și produce toate efectele în privința celorlalte clauze din el. — Renunțarea părții la clauza rezolutorie expresă. — Chestiune de fapt. — (Art. 1462 și 1464 din Codul civil).

1. Conform art. 1464 din Codul civil, dacă după expirarea arendării arendașul continuă și se lasă în posesiune, atunci se formează o nouă arendare cu efectul arătat la art. 1462, adică că, acea arendare se consideră făcută pentru tot timpul necesar ca arendașul să culeagă toate fructele ei.

Prin urmare, vechiul contract de arendare expirat continuă a-și produce toate efectele sale în privința celorlalte condițiuni și stipulațiuni cu-

prinse într'insul, afară de aceea relativă la termen, și această soluție trebuie să fie admisă și atunci când arendarea s'a sfârșit prin rezilierea contractului, de oarece nu este nici o rațiune ca să distingem între acest caz și acela când arendarea s'a sfârșit prin expirarea termenului.

2. Chestiunea de a se ști dacă partea a renunțat la clauza rezolutorie expresă dintr'un contract, este o chestiune de apreciere a intențiunii părților, care nu poate fi censurată de Curtea de casație, dacă instanța de fond motivează de unde și-a făcut convingerea.

Deciziunea 285/909. — Respins recursul făcut de Gheorghe Chelemen și Petre Chelemen, în contra deciziunii Curții de apel din Galați, secția I, No. 114/909, dată în proces cu Lazăr Teodorescu și Iani M. Bociaris.

Curtea,

Ascultând pe d-nii avocați Take Ionescu și M. Antonescu, în desvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-nii avocați C. Dissescu, Pherekyde și N. Mitescu, în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului I de casare:

«Violarea art. 942, 1020 și următori, art. 1367 din Codul civil, art. 2 din legea asupra drepturilor proprietarilor și exces de putere.

«Am invocat înaintea Curții de apel că contractul scris, prin care Lazăr Teodorescu ne-a subarendat moșia, a fost reziliat conform clauzei rezolutorie de drept și a voinței manifestată de Lazăr Teodorescu prin cererea de reziliere și de expulzare încuviințată prin ordonanțele prezidentului Tribunalului Brăila, No. 246 din 28 August 1908, că rămânerea noastră în moșie nu putea să fie decât în baza unui nou contract și prin urmare Lazăr Teodorescu nu putea cere expulzarea pe baza vechiului contract reziliat. Curtea decide că, deși rezilierea s'a operat, însă Lazăr Teodorescu a putut prin voința sa singură să reinvieze vechiul contract.

«În acest mod Curtea a nesocotit regulile în privința rezoluțiunii și formării contractelor și a săvârșit un exces de putere».

Având în vedere că prin decizia supusă recursului, dată în virtutea Legii proprietarilor, s'a declarat reziliat cu începere dela 12 Martie 1909, contractul de subarendare dintre Lazăr Teodorescu și recurenții, precum și acela încheiat între aceștia și P. Varduca, contracte relative la moșia Cotu-Lung zisă și Șerbănești din județul Brăila și s'a ordonat evacuarea acestei moșii; că în același timp Curtea a respins acțiunea lui Lazăr Teodorescu pentru plata arenzii cerută dela recurenți, cum și intervenția făcută de Iani M. Bociaris ca fără interes;

Considerând că motivul pentru care s'a admis rezilierea contractului și evacuarea imobilului este că nici recurenții nici P. Varduca, subarendășul acestora, nu au plătit lui Lazăr Teodorescu, la 12 Martie 1909, câștiul care devenea exigibil la această dată, conform contractului de arendare din 1906, care prevedea că plata câștiurilor se va face la termenele stipulate fără nici o punere în întârziere;

Considerând că recurenții au invocat, ca mijloc de apărare, la Curtea de apel, că nu li se mai poate aplica clauza rezolutorie expresă din acel contract, de oarece acest contract a fost reziliat pentru neplata câștiului de 20 August 1908, și cu toate acestea recurenții au fost lăsați în posesia moșiei, iar Lazăr Teodorescu a primit câștiul după expirarea termenului, astfel că există între dânsii un nou contract;

Considerând că după art. 1464 din Codul civil, dacă, după expirarea arendării, arendașul continuă și se lasă în posesiune, atunci se formează o nouă arendare cu efectul arătat la art. 1462 din Codul civil; că art. 1462 prevede că arendarea fără termen a unei moșii se consideră făcută pentru tot timpul necesar ca arendașul să culeagă toate fructele ei;

Că din aceste dispoziții de lege rezultă că singurul efect al arendării celei noi în cazul prevăzut de art. 1464 este acela relativ la termenul ei;

Că, prin urmare, vechiul contract de arendare expirat continuă a-și produce toate efectele sale în privința celorlalte condițiuni și stipulațiuni cuprinse într'însul, afară de aceea relativă la termen;

Că această soluțiune trebuie să fie admisă și atunci când arendarea s'a sfârșit prin rezilierea contractului, de oarece, în privința chestiunii ce ne preocupă, nu este nici o rațiune ca să distingem între acest caz și acela când arendarea s'a sfârșit prin expirarea termenului;

Considerând că în speță este constatat că contractul de arendare din 1906 dintre recurenți și Lazăr Teodorescu conținea clauza rezolutorie expresă;

Că această clauză urmează să-și producă efectul său și la noua arendare intervenită între dâșii în urma lăsării în posesie a recurenților, după ce L. Teodorescu obținuse rezilierea contractului și evacuarea moșiei în anul 1908;

Că, prin urmare, L. Teodorescu a putut să ceară expulzarea din moșie a recurenților, pentru neplata câștiului la termenul de 12 Martie 1909, în virtutea clauzei rezolutorii din contractul intervenit între părți la 1906;

Că Curtea de apel hotărînd astfel, departe de a comite un exces de putere sau a viola articolele citate în motivul de casare, a făcut o bună aplicare a art. 1462 și 1464 din Codul civil;

Că, de aceea, motivul de casare este nefondat.

Asupra motivului II de casare:

«Exces de putere și nemotivare.

«Curtea de apel pentru a respinge concluziunea noastră, că părțile au renunțat la clauza rezolutorie de drept, se întemeiază pe faptul că ne-am supus ordonanței de expulzare și am părăsit de fapt imobilul, ca și când noi am fi avut mijlocul de a ne opune expulzării ordonată de președintele tribunalului; judecând astfel, Curtea dă o deciziune nemotivată».

Considerând că chestiunea de a se ști dacă partea a renunțat la clauza rezolutorie expresă din contract este o chestiune de apreciere a intenției părților, care scapă de controlul Curții de casație, dacă instanța de fond motivează de unde și-a făcut convingerea;

Considerând că, în speță, Curtea de apel motivează că L. Teodorescu nu a înțeles să renunțe la clauza rezolutorie expresă prin aceea că a făcut o îngăduință de câteva zile, o singură dată numai, și aceasta în urma asigurărilor ce i se dăduse de către Casa Tenens, care luase asupra sa obligația de a plăti câștiul întârziat;

Că decizia Curții se menține pe această motivare, fără a mai fi nevoie a discuta și celălalt motiv, pe care-l dă Curtea pentru a deduce lipsa unei renunțări și care face obiectul motivului de casare;

Că, prin urmare, nu poate fi vorba de exces de putere sau nemotivare, astfel că motivul de casare este nefondat.

Asupra motivului III de casare:

«Curtea a făcut o omisiune esențială nepronunțându-se asupra mijlocului propus de noi, că chiar în ipoteza existenței primului contract Lazăr Teodorescu, în urma renunțării din 1908 la executarea clauzei rezolutorii de drept, nu putea uza de această clauză fără a ne înștiința în prealabil de intențiunea sa».

Considerând că fiind stabilit că între părți a existat un contract de arendare cu clauză rezolutorie expresă,

că Lazăr Teodorescu nu a renunțat la acea clauză, nu poate fi vorba de omisiune esențială din partea Curții de apel de a se pronunța asupra încunoștințării prealabile ce recurenții pretind că trebuia să li se facă, de oarece clauza rezolutorie este stipulată de părți tocmai pentru a fi dispensate de orice punere în întârziere;

Că, de aceea și acest motiv este nefondat;

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

Audiența dela 11 Septembrie 1909

Președenția d-lui G. N. BAGDAT, prim-președinte

Dincă Sache cu Emanoil D. Constantinescu, ș. a.

Perimare. — Carte de judecată prin care se admite sau se respinge perimarea. — Dacă aceste cărți de judecată sunt susceptibile de recurs în Casație sau la tribunal. (Art. 106 din legea judecătoriilor de ocoale din 1908).

Art. 106 din legea judecătoriilor de ocoale din 1908 dispune că cărțile de judecată, în materie civilă sau penală, pronunțate de judecătorie în ultimă instanță, vor putea fi atacate cu recurs la tribunal; și dispozițiunile acestui text de lege fiind generale, urmează să fie aplicate și cărților de judecată prin cari se admite sau se respinge o cerere de perimare făcută la judele de ocol, căci, și în acest caz, judele de ocol judecă în ultima instanță, întru cât cartea de judecată dată asupra unei cereri de perimare nu este susceptibilă de apel.

Deciziunea 312/909. — Declinată competența de a judeca recursul făcut de Dincă Sache, contra cărții de judecată a judeului ocol. III București, dată în proces cu Emanoil D. Constantinescu ș. a.

Curtea,

Ascultând ambele părți asupra incidentului ridicat din oficiu, dacă această Curte este competentă să judece recursul de față, făcut în contra unei cărți de judecată dată în materie de perimare.

Asupra incidentului de necompetență, ridicat din oficiu de Curte:

Având în vedere că recursul de față, introdus la 3 Februarie 1909, este făcut în contra cărții de judecată No. 109 din 22 Ianuarie 1909, prin care judele ocolului III București a admis cererea de perimare făcută de intimații în recurs;

Considerând că art. 106 din legea judecătoriilor de pace, pusă în aplicare la 1 Maiu 1908, dispune că cărțile de judecată în materie civilă sau penală, pronunțate de judecătorul de ocol în ultima instanță, vor putea fi atacate cu recurs la tribunal;

Că dispozițiunile acestui text de lege fiind generale, urmează să fie aplicate și cărților de judecată prin cari se admite sau se respinge o cerere de perimare făcută la judele de ocol, căci și în acest caz judele de ocol judecă în ultimă instanță, întru cât cartea de judecată dată asupra unei cereri de perimare nu este susceptibilă de apel;

Considerând că, pe temeiul art. 257 din Proc. civilă, nu se poate face excepțiune în privința recursurilor făcute în contra cărților de judecată, prin cari se judecă o cerere de perimare, și nu se poate susține că în acel caz recursul trebuie să se facă la Curtea de casație, care singură ar fi competentă să-l judece, de oarece, edictând art. 257 din Proc. civilă, prin care se regulează că hotărîrea de perimare sau de respingere a cererii de perimare, se va da fără drept de opoziție și

de apel, însă cu drept de recurs, și că hotărîrea Curții de casație se dă fără drept de opoziție; legiuitorul nu a avut alt scop de cât pe acela de a prevedea cari sunt căile de atac în contra unei hotărîri date în materie de primare, iar nu și de a determina instanța competentă de a judeca recursul în asemenea materie.

Pentru aceste motive, Curtea, declinand competența, trimite la tribunal, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența dela 14 Ianuarie 1909

Președenția d-lui N. MANDREA, președinte

Dumitru P. Morariu și I. Georgescu, contravenție la legea drumurilor

Regulament de competență. — Contravenție la art. 37 din Legea drumurilor. — Competența judeului de ocol.

Abaterea la art. 37 din Legea drumurilor, săvârșită de primari și notari cu ocaziunea întocmirii tablourilor de prestație, constituind o contravențiune, care intră în prevederile art. 51 din Legea judecătoriilor de ocoale, este de competența judeului de ocol.

Deciziunea 66/909. — Regulând competența în contravenția la legea drumurilor comisă de D. P. Morariu și I. Georgescu, trimite afacerea la Judecătoria de ocol.

Curtea,

Ascultând pe d-l pe procuror St. Stătescu, în concluziuni.

Deliberând,

Având în vedere că Dumitru Morariu și I. Georgescu, fiind dați judecării pentru faptul că primul, în calitate de primar și al doilea de secretar al comunei Bratoștița, au făcut tabloul de prestație neexact, judecătoria, prin cartea de judecată No. 410/908, își declină competența în vederea dispozițiilor art. 58 din Regulamentul drumurilor, după care judecătorul de ocol judecă cu drept de apel numai infracțiunile prevăzute în capitolul VI a aceleiași legi și că, în speță, din procesul-verbal încheiat de St. Voinescu, conductor în serviciul de poduri și șosele al judeului Dolj, în ziua de 26 Noembrie 1907, se constată că numiții au comis faptul de contravențiune prevăzut de art. 37 din Legea drumurilor, cuprins în capitolul IV din menționata lege; deci faptul comis de contravenienți nu este cuprins în capitolul VI din Legea drumurilor;

Că Tribunalul Dolj s. II, înaintea căruia a venit afacerea, prin sentința No. 2635/908, își declină și el competența, pe motivul că, după art. 51 din Legea judecătoriilor de ocol, toate contravențiile de simplă poliție pedepsite cu amendă, din orice lege ar curge, se judecă de către judecătoriile de ocol și, în speță, este vorba de contravenția pedepsită de art. 37 din Legea drumurilor cu amendă dela 10 la 50 lei și decide competența acestor judecătorii;

Că, față cu acest conflict negativ de jurisdicțiune, care a întrerupt cursul justiției, această înaltă Curte este chemată a pronunța cuvenitul regulament de competență;

Considerând că prin art. 51 din Legea judecătoriilor de ocoale s'a dat în competența judecătorului de ocol de a judeca toate contravențiunile de simplă poliție, de orice natură și din orice lege ar decurge, în prima sau ultima instanță, după distincțiunile acolo arătate;

Că, întru cât în speță este vorba de o contravenție, judecătorul de ocol era competent, așa că afacerea urmează a fi trimisă aceluia judecător spre a fi judecată.

Pentru aceste motive, Curtea, de acord cu d-l procuror, trimite afacerea spre a se judeca de judecătoria ocolului Filiași.

OBSERVAȚIE. — Înalta Curte de casație, s. II, a fost chemată a pronunța un regulament de competență în conflictul negativ de jurisdicție ivit între Tribunalul Dolj și Judecătoria ocolului Filiași, asupra chestiunii de a se ști în competența căreia din aceste două instanțe intră judecarea infracțiunilor săvârșite de primari și notari cu prilejul întocmirii tablourilor de prestație, infracțiuni pedepsite de art. 37 din Legea drumurilor.

Înalta Curte, prin deciziunea ce reproducem mai sus, întemeindu-se pe dispozițiunile art. 51 din Legea judecătoriilor de ocoale, a statuat că această competență o are judele de ocol, iar nu tribunalul.

Ne propunem a examina marginile competenței penale a judeului de ocol atât în virtutea legii sale organice, cât și a legilor speciale, spre a vedea dacă infracțiunea în chestiune intră în cadrul acestei competențe.

Vechea lege a judecătoriilor de pace cuprindea în art. 69 și 70 normele competenței judeului de ocol în contravențiile de simplă poliție și unele delikte prevăzute de Codul penal, pe cari legiuitorul le-a luat treptat din competența tribunalelor corecționale spre a spori cu dănsese competența judeului de ocol. În afară de aceste contravențiuni și delikte, unele legi speciale dau de asemenea în competența judeului de ocol judecata infracțiunilor la aceste legi.

Sub imperiul vechii legi a judecătoriilor de pace normele competenței de resort erau cuprinse în chiar aceste legi speciale. Judele de ocol, potrivit cu aceste norme, judecă infracțiunile pedepsite de legile speciale fie cu apel, fie cu recurs, fie altele, cum sunt infracțiunile la legea comerțului ambulant, uneori, fără apel, nici recurs.

Legiuitorul din 1909 schimbă această stare de lucruri: pe de o parte lărgeste competența de resort a judeului de ocol, în ce privește contravențiile și unele delikte prevăzute de Codul penal, deferite jurisdicției judeului de ocol; iar pe de altă parte, prin aceeași dispoziție generală a art. 51 din Legea judecătoriilor de ocoale, modifică competența de resort a aceluiaș judecător prevăzută prin unele legi speciale.

Conform dispozițiilor acestui text, judecătoriile de ocol, sub noua lege, nu mai sunt tribunale polițienești de primă instanță, ci ele judecă contravențiile de simplă poliție în ultimă instanță ori care va fi cifra amenzii și când pretențiunile civile nu sunt mai mari de 300 de lei, și cu drept de apel când pedeapsa de aplicat e inchi-

soarea sau, oricare va fi cifra amenzii, despăgubirile civile depășesc suma de 300 lei.

Expresiunile «*oricare ar fi cifra amenzii*» întrebunțate de noi în scrierea «*Noul Cod de ședință al judecătorului de ocol*», pag. 599, înseamnă că, prin opunere cu vechea competență a judeului de ocol, în temeiul căreia acesta judeca contravențiile cu drept de apel, chiar dacă amenda rostită era de 5 lei, sub noua lege judecata va fi în ultimă instanță, chiar dacă amenda va fi de 25 de lei, maximum prevăzut de lege pentru contravențiile de simplă poliție ¹⁾.

Cu aceeaș competență, adaugă art. 51, judecătorii de ocol vor judeca și abaterile «calificate contravențiuni sau delict», prevăzute de unele legi speciale ca: legea învoielilor agricole, legea de poliție sanitară veterinară, legea asupra poliției vânatului etc., specificate de art. 51 din Legea judecătorilor de ocoale.

Acest text fiind limitativ, abaterile calificate contravențiuni sau delict—pedepsite cu amenda dela 26 lei în sus—date în competența judeului de ocol prin alte legi speciale, cari nu intră în enumerarea din art. 51,—sunt cărmuite în ce privește competența de resort, de norme prevăzute de acele legi speciale; iar în lipsă de asemenea norme de principiile dreptului comun, cari prevăd pentru părți beneficiul a două grade de jurisdicțiune.

Competența deferită judeului de ocol prin unele legi speciale fiind excepțională și de strictă aplicare, e evident că nu pot intra în această competență decât numai abaterile pedepsite de legile speciale, cari prin cătimea amenzii lor sunt considerate ca contravențiuni de simplă poliție. Abaterile însă cari în mod impropriu sunt calificate contravențiuni, pe când în realitate, față de sistemul legiurii noastre penale, sunt adevărate delict, nu vor putea fi judecate de judele de ocol decât în cazul când în însăși aceste legi există o dispoziție expresă prin care în mod formal li se atribue o asemenea competență.

În lipsa unei atari dispoziții, intrăm în domeniul dreptului comun, potrivit principiilor căruia competența este rezervată tribunalelor corecționale de primă instanță (art. 54 din Proc. civilă combinat cu art. 178 din Proc. penală).

E posibil să fie o omisiune din partea legiuitorului și să nu existe nici o rațiune ca judele de ocol să poată judeca unele infracțiuni, iar altele de aceeaș gravitate, și cuprinse în aceeaș

lege specială, să nu le poată judeca ²⁾; suntem nevoiți totuș să aplicăm textele pozitive ale legii așa cum sunt.

Nu ne e îngăduit ca, prin analogie, să întindem competența judeului de ocol în afară de cazurile formal stabilite de lege, căci facem o adevărată operă de legiuitor, iar nu de pură interpretare.

* * *

Vom aplica aceste reguli de determinare a competenței judeului de ocol la cazul prevăzut de art. 37 din Legea drumurilor.

Această lege e alcătuită din 6 capitole. Art. 58 din lege se rostește că judecătorul de ocol judecă cu drept de apel infracțiunile prevăzute de *Capitolul VI*. Acest capitol, sub titlul de «*Poliția drumurilor*», începe cu art. 44, pe când art. 37, care a dat loc la discuție, figurează sub *Capitolul IV*, în cuprinderea căruia intră art. 34—39.

Față de considerațiile juridice expuse mai sus, ne întrebăm: putem oare întinde competența judeului de ocol și la infracțiunile prevăzute de art. 37 din Legea drumurilor? De sigur că nu. Textul art. 58 din zisa lege, fiind limitativ, e netăgăduit, că deoparte, prin derogare la art. 51 din Legea judecătorilor de ocoale — în enumerarea căruia nu intră și legea drumurilor — infracțiunile prevăzute de Cap. VI se judecă cu drept de apel, ori cât de mică va fi cifra amenzii, iar pe de altă parte infracțiunile prevăzute de art. 37 rămân de competența exclusivă a tribunalului de județ.

Înalta Curte, spre a putea face aplicația în speță a art. 51 din Legea judecătorilor de ocoale, constată că faptul pedepsit de art. 37 din Legea drumurilor e o *contravenție*, și deci cu acest caracter ar intra în competența judeului de ocol, potrivit primului aliniat al art. 51.

Art. 51, aliniatul 1 dă, în adevăr, în mod general, în competența judeului de ocol contravențiile de orice natură și din orice lege ar decurge, însă numai pe acelea de simplă poliție. Oare, infracțiunea pedepsită de art. 37 din Legea drumurilor este ea o contravenție de simplă poliție?

Textul prevede, fie o amendă dela 10—50 lei, fie, în caz de rea credință, închisoarea până la 1 an.

Conform art. 8 din Codul penal, pedepsele pentru delict sunt: închisoarea mai mare de 15 zile, amenda dela 26 lei în sus: Cum art. 37 prevede o amendă mai mare de 25 lei și o închisoare mai mare de 15 zile, e netăgăduit că abaterea ce pedepsește constituie un *delict* și nu o contravenție. Cum iarăș art. 51 dă în competența judeului de ocol numai abaterile calificate contra-

¹⁾ Nu e nici o contradicție, fie numai aparentă, cum crede d-l Ath. Demetrescu *Dreptul* No 54/909, între cele ce am arătat asupra acestui punct la pag. 599 și 676 din opera noastră.

²⁾ A se vedea, cu privire la criteriul necesar pentru determinarea competenței penale a judeului de ocol, sistemul propus de noi în «*Noul Cod*», pag 688 și urm.

vențiuni sau delictе, pedepsite de legile speciale anume enumerate de acest text, fără a cuprinde în enumerare și infracțiunile la legea drumurilor, instanța competentă de a judeca abaterile prevăzute de art. 37, fie pedepsite cu închisoarea, fie numai cu amenda, nu poate fi decât tribunalul de prima instanță.

Iată de ce nu adoptăm soluția dată de Inalta Curte, pentru că legea drumurilor țârmurește competența judeului de ocol la infracțiunile din Cap. VI, din care nu face parte art. 37 și pentru că nici legea judecătoriailor de ocoale, prin dispoziția generală a art. 51, nu-i atribuie această competență, îngrădind-o la contravențiunile de orice natură și din orice legi ar izvorî, dar de simplă poliție.

Corneliu Botez

Președinte s. II Trib. Covurlui

Audiența dela 7 Septemvrie 1909

Președenția d-lui I. DUCA consilier

Ilie Ionescu, recurs corecțional

Depozitari. — Perceptori. — Pierderea registrelor încredințate lor pentru îndeplinirea funcțiunii din cauza lipsei de îngrijire. — (Art. 203 din Codul penal).

Perceptorul fiscal fiind depozitar al registrelor lui încredințate, instanța de fond dă o bună interpretare art. 203 din Codul penal, când condamnă pe un perceptor pentru faptul că din lipsă de îngrijire a pierdut mai multe registre de chitanțe ce i se încredințase de Stat pentru îndeplinirea funcțiunii date.

Deciziunea 2369/909. — Respins recursul făcut de Ilie Ionescu, contra deciziunii No. 309/909 a Curții de apel din Craiova, s. I.

Curtea,

Ascultând pe d-nii avocați P. Borș și Gr. Maniu, în dezvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l procuror St. Stătescu, în concluziuni.

Deliberând,

Asupra motivului I de casare:

«Greșită aplicațiune și violarea art. 203 din Codul penal. Art. 203 din Codul penal, în virtutea căruia sunt condamnat nu-și are aplicațiunea cum vom demonstra. Recunoaștem răspunderea ce încumbă depozitarului și funcționarului public, când prin imprudență și neglijență, care este o greșală, face ca actele ce-i sunt încredințate să fie sustrate, ascunse și desființate. Omisiunea de a întrebuița maxima «diligentia qualem in rebus suis adhibere solent» este o călcare de datorie și atrage imputabilitate. Insa atare răspundere are o limită, neputând trece peste prevederile omului. Când la mijloc este un caz de forță majoră cum, ca în speță, un furt, datorit unei mâini criminale care mă urmărea și când ar fi un caz fortuit, cum ar fi un incendiu, o înecăciune, atunci nu mai poate fi vorba de nici o răspundere nici civilă, nici penală imposibilă fiind vreo acțiune.

«In orice caz, în urmă registrele au fost găsite, după cum se constată din actele prezentate.

Având în vedere deciziunea supusă recursului, prin care recurentul a fost condamnat la 30 lei amendă pentru faptul că, în calitate de perceptor fiscal, din cauză că nu a avut cuviincioasa îngrijire, a pierdut 5

registre de chitanțe ce i se încredințase de Stat pentru îndeplinirea funcțiunii sale;

Considerând că acest fapt este prezăzut de art. 203 din Codul penal, care nu prevede și nu pedepsește sustragerea de registre provenită dintr'un caz de forță majoră, ci numai aceea provenită din lipsă de îngrijire, precum este faptul constat de Curtea de apel în sarcina recurentului;

Că înaintea Curții de apel nici nu s'a dovedit de recurent forța majoră, iar împrejurarea că acele registre au fost în urmă găsite nu poate fi invocată în Casațiune, întru cât găsierea lor a avut loc posterior deciziunii Curții de apel;

Că, deci, Curtea de apel a făcut o bună aplicațiune a art. 203 din Codul penal și în consecință motivul de casare urmează a se respinge.

Aspra motivului II de casare:

«Exces de putere și rea interpretare a art. 203 din Codul penal. Intru cât decizia atacată aplică prin analogie acest articol, fără să stabilească existența depozitului public, acest element fiind esențial în art. 203, spre deosebire de art. 367 din acelaș cod, instanța de fond comite o omisiune esențială când nu stabilește că el a existat în speță și prin urmare din acest punct de vedere decizia este casabilă.»

Considerând că, după art. 203 din Codul penal se pedepsesc cu închisoare și amendă toți depozitarii de acte, registre și lucruri puse în depozite publice, sau date în păstrare unui funcționar public, când acele acte se sustrag, ascund sau se desființază din lipsa lor de îngrijire;

Că în sensul acestei dispozițiuni din Legea penală, precum și a dispozițiunilor din art. 140 din Codul penal, au a fi considerați și perceptorii fiscali ca depozitari și prin urmare au a fi pedepsiți pentru pierderea registrelor date lor spre îndeplinirea funcțiunii, când se constată că pierderea sau sustragerea provine din lipsa lor de îngrijire;

Că și art. 76 din Legea de constatare și percepere consideră pe perceptorii fiscali ca depozitari ai registrelor, când îi obligă a le prezenta administrațiunii financiare la fiecare vărsare de bani, căci de almintrelea nu se poate înțelege obligația de a le prezenta;

Că, prin urmare, perceptorul fiscal fiind depozitar al registrelor lui încredințate, Curtea de apel din Craiova, considerând astfel pe recurent, a dat o bună interpretare art. 203 din Codul penal și n'a comis nici un exces de putere;

Că, de aceea, și acest motiv de casare este neîntemeiat; Pentru aceste motive, de acord cu d-l procuror, Curtea respinge, etc.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI TELEORMAN

Audiența dela 15 Iunie 1909

Președenția d-lui I. CRASSAN, președinte

Locot. Gr. O. Fotino și Ilie O. Fotino cu Samuel Arie

Sentința No. 292

Societăți.— Act de asociație în scop de a vinde produsele de pe pământul cultivat de asociați.— Dacă aceasta constituie o societate comercială.

Sechestrul asigurător.— Dacă un creditor al unui asociat poate aplica sechestrul asigurător pe averea socială nediviză pentru creanțe ce n'au folosit societăței.— (Art. 5 din Codul comercial).

1. O asociațiune intervenită între doi arendași fără altă speculă decât să vândă produsele de pe pământul cultivat de ei, nu poate fi considerată ca o societate comercială.

2. Un creditor al unuia din asociați nu poate aplica și executa sechestrul asigurător și măsuri

de urmărire, pe averea socială nediviză, pentru realizarea creanțelor ce n'au folosit societății.

Tribunalul,

Având în vedere contestațiunea făcută de Locot. G. O. Fotino și Ilie O. Fotino, domiciliati în Zimnicea, prin care cer ca, în baza actului de tovărășie, să se ridice sechestrul aplicat pe întreaga recoltă de grâu, rapiță și orz ce se află pe moșiile Zimnicelele și Năsturelu din acest județ ;

Având în vedere că în concluziunile orale subsidiare intimatul creditor Samuel Arie a declarat că-și restrânge sechestrul asigurător la o jumătate din întreaga recoltă aparținând fraților Fotino, și anume la partea convenită debitorului Ilie O. Fotino ;

Având în vedere că pentru rezolvarea acestei chestiuni este necesar a discuta : 1) natura contractului de tovărășie intervenit între frații Fotino, și 2) a decide în urmă dacă un creditor al unuia din asociați poate aplica și executa sechestrul asigurător și măsuri de urmărire pe averea socială nediviză, pentru realizarea creanțelor ce n'au folosit societății.

Asupra primului punct :

Considerând că pentru a stabili dacă o societate este civilă comercială, sau care a împrumutat forma comercială, trebuie să avem în vedere nu numai forma și condițiunile la cari a fost supus actul, ci și scopul ce s'a propus asociației, care rezultă din conținutul actului constitutiv ;

Este, fără îndoială, că asociația intervenită între frații Grigore și Ilie O. Fotino are caracterul unei societăți civile, căci pe lângă că n'a înbrățișat formele societăților comerciale, dar chiar din conținutul actului constitutiv se constată că ambii frați societari, în calitate de arendași, s'au substituit proprietarului fondului, fără a face altă speculă decât să vândă produsele de pe pământul cultivat de ei, operațiune care, conform art. 5 din Codul comercial, nu este considerat ca fapt de comerț.

Asupra celui de al doilea punct :

Considerând că, oricare ar fi părerea dominantă în recunoașterea personalității juridice a societăților civile, nu se poate contesta nici chiar de cei mai hotărâți adepți ai teoriei care refuză orice personalitate morală societăților civile, că coasociații au dreptul să fie garantate în contra oricărei leziuni provenită din partea altui coasociat sau al creditorilor personali ai acestuia ;

Dacă este incontestabil că bunurile debitorului sunt gajul creditorului, acest drept trebuie astfel realizat ca să nu aducă nici un obstacol exercițiului drepturilor celorlalți asociați ;

Considerând că sechestrul asigurător aplicabil pe jumătate sau pe întreaga recoltă aflată pe moșiile Zimnicelele și Năsturelu este admisibil, cu condițiunea expresă și recunoscută de toți comentatorii codului civil, că această măsură de conservare să nu atace întru nimic interesele sociale și să nu împiedice mersul normal al societății până la dizolvarea ei legală. Lucrurile puse în comun sunt afectate la o anumită destinație care formează obiectul societății și nici asociatul, nici creditorul său nu poate să împiedice mersul societății ; contrariu, n'ar putea exista nici o societate ;

Considerând că sechestrul asigurător, ca măsură de conservare, lovind de indisponibilitate o jumătate indiviză din averea socială, implicitamente împiedică negocierile produselor, realizarea de fonduri necesare întreprinderii societății, micșorează creditul, face lichidarea, dacă nu imposibilă, în tot cazul foarte dificilă ;

Așa dar, orice măsură de conservare este intempestivă până ce nu se va determina partea lichidă a fiecărui asociat, operațiune care, conform art. 8 din contractul de tovărășie, trebuie făcută la sfârșitul anului agricol, cu bilanș în regulă, când se va determina beneficiul net și cota-parte a fiecărui asociat.

Orice măsură de conservare, luată înainte de această dată, conduce la dizolvarea societății, și acest drept de a provoca dizolvarea societății neavându-l debitorul asociat, nici creditorii lui nu pot avea mai multe drepturi ;

Considerând că sechestrul asigurător, astfel cum a fost redus de intimat în contestație, lovește de indisponibilitate o porțiune asupra căreia debitorul sechestrat nu are un drept de proprietate exclusiv și absolut ; că de asemenea nu se poate susține că s'a sechestrat numai partea de beneficiu convenită debitorului contestator Ilie O. Fotino, de oarece nu poate fi vorba de beneficiu atâta timp cât nu s'a făcut lichidarea anuală ;

Considerând că sechestrul asigurător aplicat în asemenea condițiuni n'ar avea nici o eficacitate, căci de bună seamă asociatul Gr. O. Fotino, considerându-se până la lichidare proprietar indiviz asupra fiecărei părți din averea comună, ar putea face, în interesul asociației, înstrăinări cari să nu cadă sub sancțiunea legilor cari garantează drepturile creditorilor sechestrați ; că, dar, contestațiunea urmează să fie admisă ;

Având în vedere și cererea de cheltueli de judecată care s'a justificat pentru suma de 150 lei ;

Având în vedere art. 129 din Procedura civilă, care prevede că se poate încuviința, în materie de sechestrul asigurător, execuțiunea provizorie ;

Pentru aceste motive, redactate de d-l Jude-instructor, admite contestațiunea, etc.

(ss) N. N. Papadat ; G. D. Eustatiu.

p. Grefier (s) T. Dimitrescu.

O p i n i u n e :

Având în vedere că din actele aflate în dosar se stabilește că intimatul Samuel Arie, ca creditor al d-lui Ilie Fotino, a înființat un sechestrul asigurător asupra recoltelor prinse de rădăcini de pe moșiile Năsturelu și Zimnicelele ;

Având în vedere că din contractul de locațiune, prezentat de contestatori, se constată că aceste moși se țin în arendă de către contestatori în societate de exploatare ; că prin urmare, urmărirea fructelor nu s'ar, putea face de creditorii unui coasociat pe cât timp ține indiviziunea ;

Având în vedere însă că sechestrul asigurător fiind o măsură conservatoare, el se poate înființa și asupra unei averi indivize ; că el poate exista aplicat până la stabilirea porțiunii de venit ce se cuvine fiecărui asociat ; că o atare determinare se poate face în totdeauna când fructele și semănăturile moșiei sunt adunate, operațiune ce se face periodic în fiecare an, când fiecare coasociat își exercita dreptul său de proprietar asupra cotei ce i se cuvine din venit, după ce se scad toate cheltuelile ; că în acest moment creditorul poate exercita dreptul său de urmărire definitivă asupra porțiunii de venit ce se cuvine debitorului său coasociat, iar până la această epocă sechestrul asigurător, ca măsură conservatoare, este valabil și poate exista ;

Pentru aceste motive, suntem de opinie a se admite în parte contestațiunea și a se scoate de sub sechestrul asigurător jumătate din produsele prinse de rădăcini, adică : grâu, rapiță și orz, prevăzute în procesul-verbal cu data de 7 Aprilie 1909, dresat de d-l portărel G. Andreescu și să se mențină sechestrul numai pe jumătate din acele produse, proprietate a debitorului Ilie O. Fotino.

Președinte (s) I. Crassan.

Rugăm stăruitor pe abonații rămași în întârziere cu plata abonamentelor, să trimită sumele datorate prin mandat postal direct la administrația ziarului «Curierul Judiciar» București, sau să plătească numai la prezentare în mâna incasatorilor : I. RIVEANU pentru provincie și I. ST. TUDOROIU pentru Capitală, în schimbul chitanțelor ce vor emite din registrul eu matec, investite cu ștampila : CURIERUL JUDICIAR.